

Aan de gemeenteraad

Datum : 10 maart 2026
Zaaknummer : 4990196
Contactpersoon : Ineke Wesseling
Telefoonnummer : 06 27161804

Onderwerp: Beschermen en bevorderen van de biodiversiteit in Arnhem

Geachte voorzitter en leden,

Inleiding

Arnhem is een groene stad, omgeven door bossen, parken en water. Met gebieden als Park Sonsbeek en de Veluwe maakt natuur zichtbaar deel uit van onze leefomgeving én onze identiteit. Dat groen is van grote waarde voor de gezondheid, het welzijn en de aantrekkelijkheid van onze stad.

Biodiversiteit vormt daarbij de basis. Een rijke variatie aan planten en dieren draagt bij aan een veerkrachtige leefomgeving en helpt ons om uitdagingen zoals klimaatverandering het hoofd te bieden. Daarom gaat dit thema Arnhem aan het hart en zetten wij ons actief in voor het behoud en de versterking van biodiversiteit.

Onze ideeën voor het behoud en het versterken van de biodiversiteit zijn vastgelegd in de Groenvisie 2017-2035 en uitgewerkt in de [Biodiversiteitsagenda Arnhem 2021–2025](#). Zoals aan de titel is af te lezen, is de termijn van de biodiversiteitsagenda inmiddels voorbij. Graag informeren wij u over het vervolg van deze agenda en de mooie acties die vanuit de agenda zijn opgepakt en die voortaan standaard deel uitmaken van onze werkwijzen, ons beheer en ons beleid.

Doordat de inzet op biodiversiteit anno 2026 structureel is verankerd in de begroting en in de uitvoering, zullen wij uw raad geen nieuwe agenda doen toekomen. Wij zullen ook zonder agenda onverminderd blijven inzetten voor het beschermen, versterken en verbinden van de natuur in onze stad. Biodiversiteit is geen tijdelijk programma, maar een structurele opgave die verweven is in ons handelen en in onze keuzes voor Arnhem.

In de biodiversiteitsagenda is onderscheid gemaakt tussen activiteiten die al vóór 2020 werden uitgevoerd en activiteiten die vanaf 2020 zijn gestart. In deze brief lichten wij toe hoe de activiteiten nu en in de toekomst worden uitgevoerd en geborgd.

Meten is weten

Datum: 10 maart 2026
Zaaknummer: 4990196
Pagina: 2

Biodiversiteit is van groot belang voor een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Een rijke variatie aan planten en dieren zorgt voor evenwicht in ecosystemen, draagt bij aan schone lucht en schoon water en vergroot de kwaliteit van onze groene ruimte

Om te kunnen beoordelen of onze inzet op biodiversiteit daadwerkelijk leidt tot meer biodiversiteit, is het belangrijk om ontwikkelingen meetbaar te maken. Daarom zijn in Arnhem 14 'living labs' geselecteerd waar de biodiversiteit structureel wordt gemonitord. Het opzetten van deze living labs vormde een belangrijke activiteit binnen de biodiversiteitsagenda. De metingen geven een goed beeld van de aanwezige soorten. Door deze monitoring periodiek te herhalen, kan op termijn een trend worden vastgesteld.

In 14 zogenoemde Living Labs (referentiegebieden) meten wij eens per 5 jaar de biodiversiteit. De eerste meetronde is afgerond en vormt de nulmeting. Over de resultaten hebben we u onlangs per [raadsbrief](#) geïnformeerd. Dit jaar starten we met de tweede meetronde. In 4 jaar tijd worden alle Living Labs opnieuw onderzocht.

Van snoeihout tot stadsbank: circulair werken met groen

Ook bij het beheer van de openbare ruimte heeft biodiversiteit en circulariteit een vaste plek. Arnhem past circulair groen- en boombeheer toe als vast onderdeel van het beheer van de openbare ruimte. Uitgangspunt is dat vrijkomende materialen hun waarde behouden en zo veel mogelijk binnen de stad opnieuw worden benut. Hout dat vrijkomt bij het kappen en snoeien van bomen krijgt daarom een tweede leven in Arnhem, bijvoorbeeld als vogelhuisje, bankje, paal, takkenril of als houtsnippers in plantvakken en op paden. Zo blijven grondstoffen in de lokale kringloop.

Ook blad-, maai- en snoeiafval zetten we zoveel mogelijk lokaal in om de bodem te verrijken en het bodemleven te versterken. Daarmee vergroten we de vitaliteit van ons groen. We blijven onze werkwijze daarbij verbeteren, met oog voor biodiversiteit én een doelmatige inzet van middelen.

Koelen, vergroenen, beleven

De acties over biodiversiteit en klimaatadaptatie uit de biodiversiteitagenda zijn inmiddels ook opgenomen in de uitvoering van onze [Strategie Klimaatadaptatie](#). In deze strategie is het verminderen van verharding een belangrijk aandachtspunt. Dit gebeurt via gebiedsontwikkelingen, projecten in de openbare ruimte en door inwoners te stimuleren hun eigen terrein te vergroenen.

Inmiddels is er op talloze plekken in de stad vergroend. In de afgelopen vier jaar zijn er in bebouwd gebied meer dan 10% bomen bijgekomen. Daarnaast zijn er in parken en bossen van onze stad netto rond de 80.000 bomen bijgeplant.

In het kader van vergroenen, doen wij in 2026 opnieuw mee aan het NK Tegelwippen en bieden wij drie keer per jaar een gratis tegelophaalservice aan. Ook wordt verder gewerkt aan het realiseren van een koeltenetwerk in de stad: een netwerk van parken, pleinen, waterpartijen en schaduwrijke plekken dat

Datum: 10 maart 2026
Zaaknummer: 4990196
Pagina: 3

bewoners en bezoekers op warme dagen verkoeling biedt. Hiermee zorgen we ervoor dat Arnhem ook bij hitteperiodes een aangename en leefbare stad blijft.

Bouwen met oog voor natuur en klimaat

Het bestaande puntensysteem voor Natuurinclusief Bouwen is in 2023 verder doorontwikkeld tot het [Puntensysteem Klimaatadaptief en Natuurinclusief Bouwen](#). Hiermee koppelen we natuur en klimaat rechtstreeks aan nieuwbouwprojecten. Ontwikkelaars moeten punten behalen voor maatregelen die de natuur versterken, zoals het creëren van verblijfplaatsen voor vogels, vleermuizen of andere dieren, én voor klimaatadaptieve maatregelen, zoals extra waterberging of het ontwerp van gebouwen die hitte beter weerstaan. Zo stimuleren we dat nieuwe woningen en wijken niet alleen duurzaam zijn, maar ook bijdragen aan een groenere, veerkrachtigere stad.

Zo min mogelijk menselijke ingrepen

In de Arnhemse natuurgebieden passen we natuurvolgend beheer toe. Dat betekent dat we met zo min mogelijk ingrijpen de natuur de ruimte geven om zich op eigen kracht te ontwikkelen. Zo vergroten we de biodiversiteit, versterken we de structuur van het groen en verbeteren we de bodemkwaliteit. We gebruiken soortenrijk strooisel, zorgen voor een gevarieerde vegetatie en houden water zoveel mogelijk vast, zodat planten en dieren optimaal kunnen gedijen. De uitvoering en borging van dit beheer ligt bij onze mensen van Bossen en Parken, zodat deze werkwijze structureel wordt toegepast in onze natuurgebieden.

Het beter verbinden van natuurgebieden in de stad

Waar mogelijk pakken we knelpunten in groene verbindingen aan, zodat natuurgebieden beter met elkaar verbonden zijn. Deze zogenaamde ecologische corridors maken het voor planten en dieren makkelijker om zich te verplaatsen, voedsel te vinden en zich voort te planten. Door deze verbindingen te herstellen en te versterken, vergroten we de veerkracht en diversiteit van de flora en fauna in en rond Arnhem. Zo draagt het aanpakken van losse knelpunten direct bij aan een rijkere en gezondere stedelijke en regionale biodiversiteit.

Natuurinclusievere landbouw

[Stadslandbouw en natuurinclusief boeren](#) zien we als een waardevol middel om klimaatadaptatie, biodiversiteit, een betere bodem- en grondwaterkwaliteit, een gezonde leefomgeving en een circulaire economie te borgen. Er zijn natuurinclusieve verdienmodellen voor de boer. Via advies, (financiële) ondersteuning en duwtjes in de rug helpen we stadslandbouwinitiatieven en traditionelere boeren met het werken aan een gezondere bodem met een hogere biodiversiteit.

Tot slot

De biodiversiteitsagenda heeft Arnhem de afgelopen jaren concreet geholpen om groen, natuur en biodiversiteit te versterken. Veel acties zijn inmiddels onderdeel van ons dagelijks beheer en beleid, zodat biodiversiteit structureel in de stad verankerd is.

Datum: 10 maart 2026
Zaaknummer: 4990196
Pagina: 4

Ook zonder een nieuwe agenda blijft Arnhem zich inzetten voor een leefomgeving waarin mens en natuur elkaar versterken. Zo zorgen we ervoor dat onze stad groen, levendig en toekomstbestendig blijft.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

P. Sennema

A. Marcouch